

ประสิทธิภาพของโปรแกรมการวางแผนการหย่าเครื่องช่วยหายใจ ในหอผู้ป่วยวิกฤตอายุรกรรมของโรงพยาบาลมหาราชจรัสสิมา

นภัทร เขียวอ่อน, พ.บ., วท.ม.*

บทคัดย่อ

การใส่ท่อช่วยหายใจและการใส่เครื่องช่วยหายใจมากกว่า 48 ชั่วโมง มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะแทรกซ้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดเชื้อที่ระบบการหายใจส่วนล่าง ดังนั้นการหย่าเครื่องช่วยหายใจและท่อช่วยหายใจที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพโดยใช้โปรแกรมการวางแผนการหย่าเครื่องช่วยหายใจน่าจะมีบทบาทในการลดภาวะแทรกซ้อนและระยะเวลาในการใส่ท่อช่วยหายใจเพื่อพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยให้ดีกว่าเดิม **วัตถุประสงค์:** เพื่อเปรียบเทียบระยะเวลาในการใส่ท่อช่วยหายใจในผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤตอายุรกรรมของโรงพยาบาลมหาราชจรัสสิมา เปรียบเทียบระหว่างก่อนใช้และหลังใช้โปรแกรมการวางแผนการหย่าเครื่องช่วยหายใจ ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2549-30 กันยายน 2550 **ผู้ป่วยและวิธีการ:** เป็นการศึกษาโดยเก็บข้อมูลของผู้ป่วยทุกคนที่รักษาในหอผู้ป่วยวิกฤตอายุรกรรม (7 ชั้น) ย้อนหลัง 6 เดือนตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2549-31 มีนาคม 2550 (กลุ่มที่ 1) เปรียบเทียบกับข้อมูลของผู้ป่วยหลังจากเริ่มใช้โปรแกรมฯ 6 เดือน ตั้งแต่ 1 เมษายน 2550-30 กันยายน 2550 (กลุ่มที่ 2) **ผลการศึกษา:** มีผู้ป่วยที่เข้าร่วมการศึกษา 310 คน (กลุ่มที่ 1/ กลุ่มที่ 2, 141/169) เป็นเพศชาย 82 คน (ร้อยละ 58) / 103 คน (ร้อยละ 61) เพศหญิง 59 คน (ร้อยละ 42) / 66 คน (ร้อยละ 39) ระยะเวลาในการใส่ท่อช่วยหายใจ $4.3 \pm 7.6, 3.0 \pm 6.8$ วัน ($P=0.105$) ระยะเวลาในการรักษาตัวในหอผู้ป่วยหนัก $6.8 \pm 7.5, 5.1 \pm 6.9$ วัน ($P=0.031$) อัตราการใส่ท่อช่วยหายใจหลังจากเอาท่อออกได้ ร้อยละ 4.2 และ 2.3 ($P=0.349$) อัตราปอดติดเชื้อที่มีผลมาจากการใส่ท่อช่วยหายใจ ร้อยละ 12.7 และ 8.8 ($P=0.290$) อัตราตายร้อยละ 3.5 และ 21 ($P<0.05$) อัตราการเกิดไตวายเฉียบพลัน ร้อยละ 29.7 และ 40.0 ($P=0.019$) **สรุป:** ระยะเวลาในการใส่ท่อช่วยหายใจไม่มีความแตกต่างกันในผู้ป่วยทั้งสองกลุ่ม แต่มีแนวโน้มว่ากลุ่มที่ใช้โปรแกรมการวางแผนการหย่าเครื่องช่วยหายใจใช้เวลาใส่ท่อช่วยหายใจน้อยกว่าและระยะเวลาพักรักษาตัวในหอผู้ป่วยวิกฤตน้อยกว่า

Abstract: Efficacy of Weaning Protocol in Medical Intensive Care Unit of Maharat Nakhon Ratchasima Hospital Napat Kheawon, M.D., M.Sc.*

* Pulmonary Unit, Department of Medicine, Maharat Nakhon Ratchasima Hospital, Nakhon Ratchasima 30000

Nakhon Ratch Med Bull 2008; 32: 29-35.

The endotracheal tube insertion with ventilator support may induce complication especially lower respiratory tract infection. Rapidly effective weaning ventilator by using weaning protocol may have a major role to decrease complications and duration of endotracheal tube insertion for improving patients care. **Objective:** To compare duration of endotracheal tube insertion of all patients in medical intensive care unit (7 L) between 1st October 2006-31st May 2007 (before using weaning protocol, group 1) and 1st April 2007-30th September 2007 (after using weaning protocol, group 2) **Result:** There were 310 patients in this study (group 1/ group 2, 141/169) comprising 82 males (58%)/ 103 (61%) and were 59 females (42%)/ 66 (39%). Means duration of endotracheal insertion were 4.33±7.85 days, 3.01±6.80 days ($P=0.105$). Lengths of stay in ICU of two groups were 6.82±7.46, 5.05±6.91 days ($P=0.031$). Rates of re-intubation were 4.2%, 2.3% ($P=0.349$). Rates of ventilator associated pneumonia were 12.7%, 8.8% ($P=0.290$). Mortality rates were 3.5%, 21% ($P<0.05$). Rates of acute renal failure were 29.7%, 40% ($P=0.019$) **Conclusion:** There was no significant difference of duration of endotracheal tube insertion between two groups but the using weaning protocol group had shorter duration of length of stay in ICU significantly.

ภูมิหลัง

เป็นที่ทราบกันดีว่าการใส่ท่อช่วยหายใจและเครื่องช่วยหายใจเป็นเวลานานมากกว่า 48 ชั่วโมงสัมพันธ์กับภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจส่วนล่างและมีอัตราตายสูงขึ้น ได้มีการศึกษาที่แสดงให้เห็นว่าการใช้โปรแกรมการวางแผนการหย่าเครื่องช่วยหายใจ โดยให้พยาบาลเป็นผู้ปฏิบัติสามารถทำได้อย่างปลอดภัยและสามารถหย่าเครื่องช่วยหายใจได้เร็วกว่าการหย่าเครื่องช่วยหายใจแบบรับคำสั่งจากแพทย์อย่างเดียว⁽¹⁻⁸⁾

เนื่องจากโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาเป็นโรงพยาบาลระดับตติยภูมิและมีหอผู้ป่วยวิกฤตอายุรกรรม 3 แห่งแต่ยังไม่มีกรนำโปรแกรมการวางแผนการหย่าเครื่องช่วยหายใจมาใช้ให้เกิดประโยชน์ จึงเป็นที่มา

ของการศึกษานี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการดูแลผู้ป่วยให้ดีขึ้นและเป็นแนวทางในการคัดเลือกผู้ป่วยที่สมควรได้รับการดูแลรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤต อันเป็นการใช้ทรัพยากรทางการแพทย์มีประโยชน์อย่างสูงสุด

ผู้ป่วยและวิธีการ

เป็นการศึกษาเปรียบเทียบระยะเวลาในการใส่ท่อช่วยหายใจของผู้ป่วยที่พักรักษาตัวในหอผู้ป่วยวิกฤตอายุรกรรม 7 ชั้น โดยการเก็บข้อมูลย้อนหลัง 6 เดือนก่อนที่จะเริ่มใช้โปรแกรมฯ (ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2549-31 มีนาคม 2550) และหลังจากเริ่มใช้โปรแกรมฯ เป็นเวลา 6 เดือนนับตั้งแต่เริ่มใช้ (1 เมษายน 2550-30 กันยายน 2550) ผู้ป่วยทุกรายได้รับคำอธิบายและยินยอมเข้ารับ

การศึกษา และการศึกษานี้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมของโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา โดยการวิเคราะห์ทางสถิติแบบเปรียบเทียบ โดยใช้ unpaired t- test

เกณฑ์การคัดเลือกเข้าการศึกษา⁽⁹⁾

1) กลุ่มศึกษา

ผู้ป่วยที่พักรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤตอายุรกรรม 7 ซ้าย ที่ใส่ท่อช่วยหายใจและเครื่องช่วยหายใจตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 - 30 กันยายน 2550 ที่ได้รับการหย่าเครื่องช่วยหายใจโดยใช้โปรแกรมฯ และมีคุณสมบัติทุกข้อดังกล่าวต่อไปนี้ ซึ่งมีพยาบาลประจำหอผู้ป่วยที่ได้รับการอบรมแล้วเป็นผู้ประเมิน

I. ปัญหาที่เป็นสาเหตุของการใช้เครื่องช่วยหายใจได้รับการแก้ไขหรือหมดไปแล้ว

II. ลักษณะของ respiratory และ ventilatory patterns อยู่ในเกณฑ์ดี ได้แก่ ระดับ PaO₂/FiO₂ ratio อยู่ในเกณฑ์ดี มากกว่า 200, PaO₂ มากกว่า 60 มิลลิเมตรปรอท (O₂ sat มากกว่า 90%) ในขณะที่ได้รับ FiO₂ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.4 และระดับ PEEP ควรน้อยกว่า 5 เซนติเมตรน้ำ

III. ผู้ป่วยสามารถไอหรือ มี protective airway reflex ที่ดี ไม่ได้รับยาที่ทำให้มีอาการง่วงซึม (sedatives)

IV. มีการทำงานของระบบไหลเวียนเลือดและมี metabolic parameters อยู่ในเกณฑ์ปกติ (อัตราเต้นหัวใจน้อยกว่าและเท่ากับ 120 ครั้งต่อนาที ความดันเลือดสม่ำเสมอ ได้รับยากระตุ้นความดันโลหิต เช่น dopamine น้อยกว่าและเท่ากับ 5 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัวต่อนาที และระดับฮีโมโกลบินเพียงพอ มากกว่า 8 กรัมต่อเดซิลิตร

2) กลุ่มควบคุม

ผู้ป่วยที่พักรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤตอายุรกรรม ที่ใส่ท่อช่วยหายใจและเครื่องช่วยหายใจก่อนการใช้โปรแกรมฯ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2547-31 มีนาคม 2550

เกณฑ์การตัดออกจากการศึกษา⁽⁹⁾

ผู้ป่วยไม่สมัครใจเข้าร่วมการศึกษา

ค่านิยาม

1. ความสำเร็จของการหย่าเครื่องช่วยหายใจ เมื่อผู้ป่วยสามารถหายใจได้เองอย่างน้อย 48 ชั่วโมง ภายหลังการถอดท่อหายใจ

2. การยุติการหย่าเครื่องช่วยหายใจ หากอัตราเต้นหัวใจ มากกว่า 120 ครั้งต่อนาที, ความดันเลือดตัวบนมากกว่า 180 มิลลิเมตรปรอทหรือน้อยกว่า 90 มิลลิเมตรปรอท, ความดันเลือดตัวล่างมากกว่า 120 มิลลิเมตรปรอท หรือน้อยกว่า 60 มิลลิเมตรปรอท, หายใจมากกว่า 40 ครั้งต่อนาที

ผลการศึกษา

ผู้ป่วยที่เข้ารับการศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 310 คน ก่อนใช้โปรแกรมฯ 141 คน หลังใช้โปรแกรมฯ 169 คน ดังตารางที่ 1 เป็นเพศชาย 82/59 คนและเพศหญิง 59/66 คนตามลำดับ พบว่าการใช้โปรแกรมฯ สามารถลดจำนวนวันที่ใส่ท่อช่วยหายใจได้อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติของทั้งสองกลุ่ม และสามารถลดระยะเวลาในการนอนในหอผู้ป่วยหนักได้อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังสามารถลดจำนวนวันของการใช้ยาปฏิชีวนะ ซึ่งทำให้สามารถลดค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาลได้

อัตราตายในกลุ่มหลังใช้โปรแกรมฯ มากกว่ากลุ่มก่อนใช้โปรแกรมฯ อย่างมีนัยสำคัญ ดังตารางที่ 1 แต่เมื่อวิเคราะห์เชิงลึกพบว่าผู้ป่วยกลุ่มก่อนใช้โปรแกรมฯ มีภาวะไตวายเฉียบพลันน้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าไตวายเป็นสาเหตุตายที่สำคัญในหอผู้ป่วยวิกฤต

การใช้โปรแกรมฯ สามารถลดการเกิดปอดบวมที่สัมพันธ์กับการใช้เครื่องช่วยหายใจในกลุ่มหลังใช้โปรแกรมฯ ถึงแม้ว่ากลุ่มนี้จะมีผู้ป่วยโรคปอดมากกว่าแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ป่วยก่อนและหลังใช้โปรแกรมฯ

	ก่อนใช้โปรแกรมฯ (n = 141)	หลังใช้โปรแกรมฯ (n = 169)	P
เพศชาย/หญิง-ราย (ร้อยละ)	82 (58.0)/59 (42.0)	59 (67.0)/66 (33.0)	ns
อายุเฉลี่ย ($\pm$ SD)- ปี	56.9 $\pm$ 20.0	58.4 $\pm$ 16.9	ns
ระยะเวลาเฉลี่ยในการใส่ท่อช่วยหายใจ ($\pm$ SD)- วัน	4.3 $\pm$ 7.6	3.2 $\pm$ 6.8	ns
ระยะเวลาเฉลี่ยการนอนในหอผู้ป่วยวิกฤต ($\pm$ SD)- วัน	6.8 $\pm$ 7.5	5.1 $\pm$ 6.9	<0.05
การใส่ท่อช่วยหายใจซ้ำหลังจากเอาท่อออก-ราย (ร้อยละ)	6 (4.2)	15 (8.8)	ns
ปอดบวมที่สัมพันธ์กับการใส่ท่อช่วยหายใจ-ราย (ร้อยละ)	18 (12.7)	15 (8.8)	ns
การใส่ท่อเจาะคอผ่านหลอดลม-ราย (ร้อยละ)	6 (4.2)	5 (2.9)	ns
โรคที่พบร่วม-ราย (ร้อยละ)			
- ตับอักเสบ	11 (7.8)	5 (3.0)	<0.05
- ไตวายเฉียบพลัน	42 (29.7)	68 (40.0)	<0.05
- Sepsis	41 (29.0)	51 (30.0)	ns
- โรคปอดที่เป็นอยู่เดิม	36 (26.0)	48 (28.0)	ns
+ โรคถุงลมอุดกั้นเรื้อรัง	9	9	
+ โรคหอบหืด	5	1	
+ โรคปอดบวม	17	31	
+ ARDS	0	5	
+ อื่น ๆ	5	2	
- โรคหัวใจที่เป็นอยู่เดิม	81 (57.0)	93 (55.0)	<0.05
โรคพื้นฐาน-ราย (ร้อยละ)			
- เบาหวานชนิดที่ไม่พึ่งอินซูลิน	23 (16.3)	20 (11.8)	ns
- ความดันโลหิตสูง	20 (14.2)	24 (14.2)	ns
จำนวนวันเฉลี่ยที่ได้ยาปฏิชีวนะ ($\pm$ SD)-วัน	6.9 $\pm$ 9.5	5.1 $\pm$ 8.3	ns
ผลเพาะเชื้อในเลือดพบเชื้อ-ราย (ร้อยละ)	8 (5.6)	14 (8.2)	ns
จำนวนผู้ป่วยที่เสียชีวิต-ราย (ร้อยละ)	5 (3.5)	36 (21.0)	<0.05
จำนวนผู้ป่วยที่ส่งต่อหรือไม่สมัครใจรักษา-ราย (ร้อยละ)	5 (3.5)	11 (6.5)	ns

หมายเหตุ SD: ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากข้อมูลพื้นฐานของผู้ป่วยที่เสียชีวิตพบว่าระยะเวลาเฉลี่ยในการใส่ท่อช่วยหายใจและระยะเวลาพักรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤตของกลุ่มก่อนใช้โปรแกรมฯ เท่ากัน ดังตารางที่ 2 อาจเป็นผลมาจากการที่ผู้ป่วยเสียชีวิตก่อนจะได้ออกท่อช่วยหายใจ แม้ว่ากลุ่มก่อนใช้โปรแกรมฯ มีผู้ป่วยโรคปอดมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญแต่ผู้ป่วยเกือบทุกรายที่เสียชีวิตมีภาวะ sepsis และไตวาย

เฉียบพลัน (ซึ่งน่าจะเป็นผลที่ตามมาจาก sepsis) ผลเพาะเชื้อในเลือดไม่ได้พบเชื้อทุกราย (14/51; ร้อยละ 27) นอกจากนี้พบว่าผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัย sepsis ในหอผู้ป่วยวิกฤตไม่ได้รับยาสเตียรอยด์ทุกคนและจากพบว่าปอดบวมที่สัมพันธ์กับการใส่ท่อช่วยหายใจลดลงชัดเจนในกลุ่มหลังใช้โปรแกรมฯ (ร้อยละ 40)

ตารางที่ 2 ข้อมูลผู้ป่วยที่เสียชีวิตก่อนและหลังใช้โปรแกรมฯ

จำนวนผู้เสียชีวิต 41 ราย	ก่อนใช้โปรแกรมฯ (n = 5)	หลังใช้โปรแกรมฯ (n = 36)	P
เพศชาย/หญิง-ราย (ร้อยละ)	2/3 (40.0/60.0)	19/17 (53.0/47.0)	ns
อายุเฉลี่ย ($\pm$ SD)-ปี	56.0 $\pm$ 25.7	56.8 $\pm$ 12.9	ns
ระยะเวลาเฉลี่ยในการใส่ท่อช่วยหายใจ ($\pm$ SD)-วัน	9.8 $\pm$ 17.5	4.0 $\pm$ 3.8	ns
ระยะเวลาเฉลี่ยการนอนในหอผู้ป่วยวิกฤต ($\pm$ SD)-วัน	9.8 $\pm$ 17.5	4.4 $\pm$ 4.8	ns
การใส่ท่อช่วยหายใจซ้ำหลังจากเอาท่อออก-ราย (ร้อยละ)	0	1 (3)	ns
ปอดบวมที่สัมพันธ์กับการใส่ท่อช่วยหายใจ-ราย (ร้อยละ)	2 (40.0)	3 (8.0)	ns
การใส่ท่อเจาะคอผ่านหลอดลม-ราย (ร้อยละ)	0	1 (3.0)	ns
โรคที่พบรวม-ราย (ร้อยละ)			
- ได้รับยาเสพติด	3 (60.0)	13 (36.0)	ns
- ไตวายเฉียบพลัน	3 (60.0)	30 (83.0)	ns
- Sepsis	3 (60.0)	31 (86.0)	ns
- โรคปอดที่เป็นอยู่เดิม	5 (100.0)	19 (53.0)	<0.05
- โรคหัวใจที่เป็นอยู่เดิม	5 (100.0)	7 (19.0)	ns
โรคพื้นฐาน-ราย (ร้อยละ)			
- เบาหวานชนิดที่ไม่พึ่งอินซูลิน	0	3 (8.0)	ns
- ความดันโลหิตสูง	0	2 (6.0)	ns
ผลเพาะเชื้อในเลือดพบเชื้อ -ราย (ร้อยละ)	1 (20.0)	7 (19.0)	ns

หมายเหตุ SD: ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

วิจารณ์

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าการใช้โปรแกรมการวางแผนการหยาเครื่องช่วยหายใจอย่างเดียวไม่สามารถลดการเกิดปอดบวมในหอผู้ป่วยวิกฤตได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การจัดการในภาพรวมจะได้ประโยชน์และป้องกันปอดบวมตลอดจนการติดเชื้ออื่นๆ ได้ดีกว่า เช่น การให้ความรู้แพทย์และพยาบาล จำนวนพยาบาลที่เพียงพอต่อการดูแลผู้ป่วย การล้างมือก่อนและหลังสัมผัสคนไข้ การคัดจมูกได้กึ่งเสียงแบบต่อเนื่อง (continuous subglottic suction)⁽¹⁰⁻¹²⁾ วิธีการอื่น ๆ เช่น การใช้น้ำยาฆ่าเชื้อในช่องปากคนไข้⁽¹⁴⁻¹⁶⁾

การใช้สารบางอย่างเคลือบผิวท่อทางเดินหายใจเพื่อป้องกันการเกาะติดของเชื้อก่อโรค เป็นต้น แต่ผลการศึกษายังไม่แน่นอนและยังไม่สามารถทำได้ใน

ประเทศไทย อย่างไรก็ตามการล้างมือน่าจะได้ประโยชน์ในการศึกษานี้ไม่ได้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการล้างมือของบุคลากรทางการแพทย์และญาติ เนื่องจากขาดงบประมาณและกำลังคน ส่วนการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อในช่องปากผู้ป่วยพบว่าทำให้มีเชื้อเชื้อในช่องปากลอกและอักเสบได้ การคัดจมูกได้กึ่งเสียงแบบต่อเนื่องไม่สามารถทำได้เนื่องจากขาดเครื่องมือและงบประมาณ

จากข้อมูลในตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าผู้ป่วยที่ได้รับบริการระบุว่าเป็นโรคหัวใจ (หลอดเลือดหัวใจ, กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด, ลิ้นหัวใจรั่ว, หัวใจเต้นผิดจังหวะ เป็นต้น) มีมากกว่าร้อยละ 50 ในทั้งสองกลุ่ม แต่โรคพื้นฐานพบประมาณร้อยละ 20-25 สาเหตุน่าจะมาจากการสรุปเฉพาะเขียนไม่ครบถ้วนมากที่สุด อาจนำไปสู่การปรับปรุงการสรุปเฉพาะเขียนที่ครบถ้วนในอนาคตต่อไป

นอกจากนี้การศึกษานี้ไม่ได้ประเมินเกี่ยวกับแพทย์ประจำดูแลผู้ป่วยว่าหากเป็นอายุรแพทย์โรคกรหายใจกับอายุรแพทย์เฉพาะทางระบบอื่น จะให้ผลที่ต่างกันอย่างไร ซึ่งคงต้องติดตามการศึกษาต่อไปในอนาคต การพัฒนาการบริการและการดูแลผู้ป่วยในระยะต่อไปน่าจะวางแนวทางในการใช้โปรแกรมฯ ในหอผู้ป่วยวิกฤตอายุรกรรมอื่นต่อไป เนื่องจากพิสูจน์แล้วว่าสามารถลดอัตราการครองเตียงได้ซึ่งเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายและทรัพยากรทางด้านบุคลากรทางการแพทย์แม้ว่าระยะเวลาในการใส่ท่อช่วยหายใจจะไม่ต่างกันอย่างไรก็ตามมีแนวโน้มว่าระยะเวลาในการใส่ท่อช่วยหายใจน้อยกว่าในกลุ่มที่ใช้โปรแกรมฯ

สรุป

การใช้โปรแกรมการวางแผนการหย่าเครื่องช่วยหายใจ ไม่มีผลต่อการลดระยะเวลาการใส่ท่อช่วยหายใจในหอผู้ป่วยวิกฤตอายุรกรรม แต่มีแนวโน้มว่าระยะเวลาในการใส่ท่อช่วยหายใจน้อยกว่าและสามารถลดอัตราการครองเตียงได้

เอกสารอ้างอิง

1. Esteban A, Frutos F, Tobin MJ, Alia I, Solsona JF, Valverdu I, et al. A comparison of four methods of weaning patients from mechanical ventilation. Spanish Lung Failure Collaborative Group. *N Engl J Med* 1995 ;332: 345-50.
2. Kollef MH, Shapiro SD, Silver P, St John RE, Prentice D, Sauer S, et al. A randomized, controlled trial of protocol-directed versus physician-directed weaning from mechanical ventilation. *Crit Care Med* 1997; 25: 567-74.
3. Perren A, Domenighetti G, Mauri S, Genini F, Vizzardi N. Protocol-directed weaning from mechanical ventilation: clinical outcome in patients randomized for a 30-min or 120-min trial with pressure support ventilation. *Intensive Care Med* 2002; 28: 1058-63.
4. Walsh TS, Dodds S, McArdle F. Evaluation of simple criteria to predict successful weaning from mechanical ventilation in intensive care patients. *Br J Anaesth* 2004; 92: 793-9.
5. Dries DJ, McGonigal MD, Malian MS, Bor BJ, Sullivan C. Protocol-driven ventilator weaning reduces use of mechanical ventilation, rate of early reintubation, and ventilator-associated pneumonia. *J Trauma* 2004; 56: 943-51.
6. Krishnan JA, Moore D, Robeson C, Rand CS, Fessler HE. A prospective, controlled trial of a protocol-based strategy to discontinue mechanical ventilation. *Am J Respir Crit Care Med* 2004; 169: 673-8.
7. Tonnelier JM, Prat G, Le Gal G, Gut-Gobert C, Renault A, Boles JM, et al. Impact of a nurses' protocol-directed weaning procedure on outcomes in patients undergoing mechanical ventilation for longer than 48 hours: a prospective cohort study with a matched historical control group. *Crit Care* 2005; 9: R83-9.
8. Bumroongkit C, Liwsrisakun C, Deesomchok A, Theerakittikul T, Pothirat C. Efficacy of weaning protocol in medical intensive care unit of tertiary care center. *J Med Assoc Thai* 2005; 88: 52-7.
9. Available from http://www.medi.moph.go.th/traning/pataya_ppt/sortppt/Weaning%20from%20Mechanical%20Ventilation%5B1%5D.doc
10. Kulvatunyong N, Boonbarwornrattanukul A, Soonthornkit Y, Kocharsanee C, Lertsithichai P. Incidence of ventilator-associated pneumonia (VAP) after the institution of an educational program on VAP prevention. *J Med Assoc Thai* 2007; 90: 89-95.
11. Davis KA. Ventilator-associated pneumonia: a review. *J Intensive Care Med* 2006; 21: 211-26.
12. Pieracci FM, Barie PS. Strategies in the prevention and management of ventilator-associated pneumonia. *Am Surg* 2007; 73: 419-32.
13. Hatler CW, Mast D, Corderella J, Mitchell G, Howard K, Aragon J, Bedker D. Using evidence and process improvement strategies to enhance healthcare outcomes for the critically ill: a pilot project. *Am J Crit Care* 2006; 15: 549-55.

14. Bopp M, Darby M, Loftin KC, Broschius S. Effects of daily oral care with 0.12% chlorhexidine gluconate and a standard oral care protocol on the development of nosocomial pneumonia in intubated patients: a pilot study. *J Dent Hyg* 2006; 80: 9.
15. Koeman M, van der Ven AJ, Hak E, Joore HC, Kaasjager K, de Smet AG, et al. Oral decontamination with chlorhexidine reduces the incidence of ventilator-associated pneumonia. *Am J Respir Crit Care Med* 2006; 173: 1348-55.
16. Bergmans DC, Bonten MJ, Gaillard CA, Paling JC, van der Geest S, van Tiel FH, et al. Prevention of ventilator-associated pneumonia by oral decontamination: a prospective, randomized, double-blind, placebo-controlled study. *Am J Respir Crit Care Med* 2001; 164: 382-8.